

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. pom. a Caransebeșului

APARE DUMINICA

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
 " " " " pe $\frac{1}{2}$ de an 5 cor.
 " România și străinătate pe an 14 fr.
 " " " " " pe $\frac{1}{2}$ an 7 "

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte
 etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la
 150 de cuvinte 6 cor. până la 200 de cuvinte
 8 cor., de aci în sus 10 coroane.

Manuscrisurile să adresează la redacțiunea

„FOAIA DIECEZANĂ”
 iar banii de prumeratiune și inserțiuni la
 Administrațiunea Tipografiei și Librăriei die-
 cezane în Caransebeș. — Telefon Nr. 30.

Nr. 4625 Șc. ex 1909.

Concurs

Pentru ocuparea unui post de *profesor* pentru obiectele Istoria universală, Istoria patriei, Constituția și Geografia patriei și Constituția bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”.

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salar fix anual 1600 cor.
2. Dela definitivare în relut de cvartir 400 cor.
3. Dreptul la 5 cvinvenii à 160 cor., socotindu-se acestea dela definitivare.
4. Dreptul de penziune în sensul statutelor de penziune.

Competenți pot fi numai Români gr. or. și au să producă:

1. Atestat de botez.
2. Atestat de maturitate.
3. Absolutoriu de universitate despre studii pedagogice sau filozofice.
4. Eventuale atestate de cenzură.
5. Atestat despre eventuale servicii de până acuma.

Caransebeș din ședința conzistorială ținută în 13/26 August 1909.

Filaret Musta m. p.

Arhimandrit, vicariu episcopesc.

2--3 [39]

Nr. 4626 Șc. ex 1909.

Pentru ocuparea unui post de *profesor* pentru obiectele: Aritmetica, Geometria, Științele naturale, Fizica, Chimia și Economia să scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salar fix anual 1600 cor.
2. Dela definitivare în relut de cvartir 400 cor.

3. Dreptul la 5 cvinvenii à 160 cor., socotindu-se acestea dela definitivare.

4. Dreptul la penziune în sensul statutelor de penziune.

Competenți pot fi numai Români gr. or. și au să producă:

1. Atestat de botez.
2. Atestat de maturitate.
3. Absolutoriu de universitate despre studii pedagogice sau filozofice.
4. Eventuale atestate de cenzură.
5. Atestate despre eventuale servicii de până acuma.

Caransebeș, din ședința conzistorială, ținută în 13/26 August 1909.

Filaret Musta m. p.,

Arhimandrit, vicariu episcopesc

2--3 [40]

Nr. 4906 Șc. ex 1909.

Pentru conferirea a patru stipendii de câte 100 cor. din „Fundatiunea de stipendii a maiorului ces. și reg. *Trăilă Stroiescu*”, să scrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”.

Concurenții cari doresc a obține unul din aceste stipendii vor avea să producă următoarele documente originale:

1. Estras de botez.
2. Atestat dela oficiu parohial că sânt înrușiți cu fundatorul, respective că aparțin comunei Iablanța.
3. Atestat de paupertate.
4. Atestat școlar despre progresul făcut în anii școlari trecuți.

Reflectanții pot fi elevi ai vre-unui institut de învățământ de orice categorie.

Conform literilor fundamentale să vor lua în considerare în prima linie descendenții după erezii fundatorului, în linia a doua cei cu apartinerea la comuna Iablanța și numai în lipsă de astfel de concurenții cei din alte comune ale diecezei.

Caransebeș din ședința conzistorială, ținută în 13/26 August 1909.

Filaret Musta m. p.

Arhimandrit, vicariu episcopesc.

2--3 [41]

Patriarhul Kiril Lucaris

Confesiunea Pseudolucariană și urmările ei

10. Încheiere.

În încheiere vom face o reprivire asupra celor expuse până acum în studiul nostru și vom căuta să lămurim felul cum a putut apare Confesiunea de Geneva sub numele lui Kiril Lucaris.

Am văzut starea dezolată în care se află biserica ortodoxă din patriarhatul constantinopolitan atunci, când biserica apuseană se despărți în două părți. În lupta lor, amândouă căutau să se întărească prin câștigarea bisericii răsăritene pe partea lor. Apropierea se încep curând după lățirea reformațiunii, în jumătatea a doua a v. XVI-ea din partea luteranilor, dar fără succes. În v. XVII continuă același lucru pe timpul Patriarhului Lucaris în Constantinopol și Calvinii, dar și Iezuiții, însă cu împrejurări mai favorabile decât înaintașii lor, dar în sfârșit și aceștia fără nici o izbândă. Cei dintâi se sprijineau pe prietenia cu Kiril Lucaris care stătea cu celebrități calvine din Anglia și Olanda în dese corespondențe amicale, iar Iezuiții pe ajutorul Franciei catolice. Iezuiții credeau că vor putea latinisa biserica ortodoxă cu ajutorul Franciei, iar trimișii Angliei și Olandei sperau a calvinisa biserica ortodoxă cu concursul lui Kiril.¹ Așa se încrucișă în Constantinopol politica ambasadurilor din Olanda, Anglia și Franța. Și unii și alții umblau cu ispitiri și intrigi contra lui Kiril. Calvinii căutau să-l prindă cât mai mult în apele lor, oferindu-i tot sprijinul ca să răsbată peste învinuirile amare și mărunte ce i-le făceau Iezuiții la Poartă și între credincioșii săi. Dușmănia și ura cea veche, deja dela sinodul din Brest, dintre Kiril și Iezuiți crește acum și mai mult. Cunoaștem deseale destituirii ce au urmat ca rezultat al acestor acțiuni. Și, nu era mai firesc ca Kiril să recurgă tot mai des și mai mult la ajutorul ambasadurilor din Anglia și Olanda contra apucăturilor și intrigilor ambasadurii franceze și a Iezuiților. În mijlocul acestor campanii apare sub numele lui Lucaris Confesiunea dela Geneva. Cine este autorul ei și prin cine se tipărește ea, nu se știe cu siguranță. În privința autorității ei sunt numai păreri. Și calvinii și Iezuiții dimpreună cu unii ortodoxi, o ascriu lui Lucaris, căci Confesiunea poartă numele lui; alții dintre ortodoxi neagă hotărât proveniența ei dela Lucaris.

Cei ce neagă proveniența lucariană a Confesiunii, argumentează așa: în v. al XVI-ea și XVII-ea fiind tipografi din Franța și Italia per-

zecați din partea Sorboniștilor și Iezuiților, se refugiau și se așezau în Geneva unde, pe bani, tipăreau cărți sub orice nume li se cerea.² Așa s'a putut întâmpla și cu Confesiunea atribuită lui Kiril. Ea s'a putut foarte bine tipări acolo fie din autorizația Calvinilor, fie din cea a Iezuiților, de astfel de tipografi, fără ca Kiril să fie avut cunoștință de abuzarea numelui său. Calvinii o puteau face aceasta în contul prieteniei lor cu Kiril și a ajutorului ce i-l dădeau împotriva Iezuiților și a altor dușmani personali, fără teama unei desmintiri publice din partea lui Kiril care li era aservit pentru ajutorul lor; Iezuiții iarăș puteau trimite la Geneva anume un om de-ai lor ca să tipărească cartea, ori puteau încredința acest lucru unui tipograf refugiat de acolo cu scopul de a-l discredita și compromite pe Kiril în fața credincioșilor săi și astfel, de a înlesni latinisarea bisericii ortodoxe.

Calvinii, Iezuiții și unii ortodoxi dimpotrivă, susțin cu toată tăria, că Kiril este cu adevărat autorul Confesiunii. Ei pretind a ști, că manuscriptul de pe care s'a tipărit Confesiunea este scris de însaș mâna lui Kiril și se află în Geneva. Apoi, zic ei, dacă Kiril ar fi fost conștiu de nevinovăția sa, de ce nu s'a apărât el singur prin vre-o declarație, în public, respingând categoric învinuirea gravă ce i-se aducea prin numita Confesiune, căci el mai trăise încă mult după aceea și era și bărbatul cult și cu carte care s'ar fi putut și s'ar fi știut apăra; ci el n'a făcut-o și nici n'o putea s'o facă fiindcă eră vinovat.

Am indus părerile și-a celor ce-l învinovățau și-a celor ce-l apărau pe Kiril. Cu siguranță absolută nu se poate așadar susține nici una nici alta; și cu atâta mai puțin autoritatea lucariană a Confesiunii, care se poate slăbi mult prin faptul, că la Geneva nu se află manuscriptul propriu al lui Lucaris, care ar fi servit la tipărirea cărții. Calvinii, cari susțin aceasta, zic numai că manuscriptul se află la Geneva dar, ori de l-au văzut și cum arată acel manuscript, despre aceasta tac.

Papadopol Calimah în scrisoarea sa din Geneva către Alexandri, spune apriat, că a cercetat toate cataloagele aflătoare despre autografe, dar nici un cuvânt n'a putut găsi despre existența vreunui manuscript a lui Kiril. Întrebat de ai săi, Kiril neagă că ar fi compus s'au publicat această Confesiune.³ Tot așa și Patriarhul Teo-

¹ Pe timpul acela nu de puține ori se întâmpla că se tipăreau cărți sub numi de autori, care nu știau nimic despre scrierile ce li se atribuiu (V. ep. lui Pap. Cal. din Geneva c. Aleandri în Conv. Lit., a. XIV. p. 256).

² Eus. Popovici, Op. cit., II. p. 240.

³ Eus. Popovici, Op. cit., p. 240.

phan, care petreceă pe timpul acela în capitala Moldovei, întrebând de credincioșii din Rusia despre faima lătită despre Ciril, le răspunde: „Nici Patriarhul Lucaris, nici altul dintre greci nu are credință cu luteranii sau cu calvinii, deși noi ne purtăm cu prietinie cu solii lor de pe aici ca și cu mulți alții, pentru că așa cer împrejurările...“² Deci nu căderea la calvinism, ci *împrejurările* au reclamat o purtare amicală față de solii calvinilor. Și noi am văzut în cele precedente împrejurările grele în care se află Ciril. Să privim așadar făcerea lui nu ca o aprobare ori primire a doctrinelor calvine apărute în Confesiunea de sub numele lui, ci ca o armă contra dușmanilor săi. Dar ceea ce a întredesat Lucaris să facă, a făcut biserica ortodoxă după moartea sa, în grandioasele sinoade dela Constantinopol, Chiev, Iași și Ierusalim. Ea ca un singur om se ridică întru apărarea credinței sale adevărate, respinge Confesiunea atribuită lui Ciril, și își precizează cu acurățea dogmele sale în Mărturisirile lui Movilă și Dositeiu.

V. Loichița

Invățătura bisericii ortodoxe

III. Existența lui Dumnezeu dovedită prin lume.

Un ilustru bărbat francez¹ istorisește că făcând studii filozofice într'un colegiu mai mulți au început să discute despre existența lui Dumnezeu. Continuând discuția cu mult foc și neputând cădea de acord au votizat, și atunci a fost majoritate de 1 vot pentru existența lui Dumnezeu.

Totdeauna, cu atât mai vârtos însă în zilele noastre, trebuie dovedită existența lui Dumnezeu, căci azi nu să poate zice ce a zis Bossuet: „Pământul are puțini de acei nebuni cari să afirme, în urma lucrărilor, binefacerilor lui, că nu este Dumnezeu“. Din contră azi credința în Dumnezeu e primejduită și deci trebuie să căutăm dovezi cu ajutorul cărora ne putem convinge pe deplin că existența lui Dumnezeu e un adevăr de prima ordine și să spulberăm întunerecul în care ne credința caută să-l acopere.

Necesitatea unei cauze primare ne dă întâiul argument pentru existența lui Dumnezeu.

1. Existența fapturilor.

Deosebitele existențe în lume să caracterizează mai vârtos prin împrejurarea că ele există acum, dar această existență a lor nu să poate explica fără o cauză: fără Dumnezeu.

A. *Lumea n'a existat totdeauna.*

a) Dacă lumea ar fi vecinică, apoi ar fi totodată *necesară, neschimbabilă, infinită* — aceste caractere însă ea nu le are.

a) Lumea nu are *existență necesară*. Nimic ce există în lume nu există în urma unei necesități a naturii sale. Natura cercului este că e rotund, a triunghiului că are trei unghiuri; dar natura ființelor mărginite nu este că ele trebuie să existe. Dacă este frunză, grăunț de nisip, om, stea — apoi această existență nu le este esențială, nu e o prerogativă inseparabilă de natura lor. Existența aceasta a lor e proprietate împrumutată lor de o putere străină, deoarece lesne putem înțelege că toate aceste existențe pot și să nu fie.

β) Lumea apoi nu e *neschimbăcioasă*, ce să poate dovedi foarte ușor.

Nimic nu e statornic în noi. Toate să schimbă, să inoesc sau să alterează, toate sânt supuse întâmplării. Slaba viață la început crește, să dezvoltă și ajunge, în un șir lung de trepte, la perfecțiune, de unde apoi încet încet scade, ajunge iarăș la punctul de unde plecase, adecă la slăbiciune și neputință. Dreptul Iob zice că omul nicicând nu rămâne în aceeaș stare (14, 2). În sufletul lui să află bucurie și întristare, încredere în sine și frică, sănătate și boală să schimbă fără întrerupere.

Aceeaș priveliște avem și afară de noi. Lumea morală e pradă variațiunilor perpetue. Lumea fizică încă a trecut și trece și acum prin diferite stări care să deosebesc mult una de alta. La început, zice știința, universul nostru era nebuloasă imenză ce să mișca în spaț. Părțile mai depărtate de osie, animate de o mișcare mai răpede, curând s'au desfăcut din masă și aruncate departe de forța centrifugă să vad ca miliarde de stele, a căror întindere nu o cunoaștem, cum nu putem măsura distanța lor ori să le descriem istoria. Una din ele a devenit centrul sistemului nostru planetar, iar pământul lăcuit de noi e atras la sânul ei. Acest fragment de soare s'a condensat, s'a întărit, a recit pe încetul. La început s'au arătat terenurile cristaline (granit, porfir, bazalt etc.), apoi terenurile stratiforme, în urmă păturile sedimentare puse una peste alta și formând succesiv terenurile secundare, terțiare, quaternare sau contemporane, care continuă a să forma văzându-le noi cu ochii noștri. Acum viața să petrece pe pământ, dar el odată va pieri, căci după astronomul Faye soarele necontentit pierde din căldură; va veni o zi când globul nostru va fi răpit de frig și întunerecul spațului. Trebuie deci să renunțăm la fantaziile brilante cu care căutăm a ne face iluzii ca cum omenirea ar fi de continuitate nemărginită, că universul ar fi un teatru imenz unde spontan să dezvoltă un progres fără sfârșit. Lumea, după ce a trecut copilăria, junetea, va avea bătrânețe și sfârșit. Prin urmare nu să poate afirma că e neschimbăcioasă.

γ) În urmă lumea nu e *infinită*. Fără îndoială, universul e o priveliște mare; dar orcare ar fi frumuseța, mărirea, armonia acestui vast întreg, totuș are semnul imperfecțiunii și neputinții. Toate, în creați-

¹ Armand de Melun în memoriile lui.

² V. Convorbiri Lit., a. XIV, p. 262

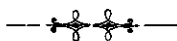
nea văzută, să află supt stăpânia îngustă de număr și măsură. Iar ce să poate număra și măsura nu e infinit.

Mai mult, nici o spontaneitate nu este în domeniul lucrurilor materiale. Peatra rămâne pe locul unde a pus-o mâna, steaua urmează orbita unde totdeauna o putem afla. Aceste sfere prodigioase prin masa lor, prin mișcarea lor, oferă privitorului o putere sclavă, o neputință desperată de a devia dela legea lor. Lumea spiritelor chiar, de mii de ori superioară celei observă simțurile noastre, e departe de regiunile sublime unde ne închipuim noi perfecțiunea. Această unitate admirabilă și această multiplicitate inențză numită univiers nu să marchează cu nimic că ar fi nemărginită (infinită).

Lumea nu e vecinică: aceasta e concluzia ce să degajează fără contradicere din considerațiile precedente.

b) Unii sofști contemporani se sfortază cu desperare de a eluda această concluzie afirmând, că totul vine dela materie, iar materia fiind vecinică nu e nevoie a recurge la Dumnezeu în scopul de a explica existența lumii. Să vedem.

Întâi, prin evoluțiunea materiei nu să poate explica existența diferitelor existențe ce să află în unives. Ce e adevărat evoluția materiei, dacă nu e evoluția proprietăților ei esențiale și nu a proprietăților ce-i sânt străine? Să ridicăm o putere la gradul al doilea, treilea, zecelea: totdeauna vedem că în aceste grade elementul primitiv a crescut și s'a înmulțit de două, trei, zeceori. Pendruca materia progresiv să să poată ridica până la viață, la cugetare, ar trebui ca fiecare părțea materială să fie inzestrată cu această facultate duplă în un grad superior, capabilă a să dezvolta. Cum însă să poate dovedi aceasta? Școala materialistă înțelege foarte bine neputința ei de a demonstra aceasta și de aceea n'ă îndrăznit s'o facă.

(Urmează).

Creștinismul și învățătii în veacul al XIX

(Continuare)

În săptămânile din urmă ale șederii lui în Lyon (Septemvire 1804) compune el meditația care, după Valson, „egalează în privința elevațiunii cugetării și a sentimentului tot ce să poate numi mai frumos în analele geniului creștin“. Învățăutul însuș grăește astfel: „Nu te încrede în spiritul tău, el de multeori te-a amăgit! Cum te mai poți încrede în el? De te-ai fi forțat să devini filozof, ai fi simțit cât de deșărt este acest spirit care constă din o ușurință oarecare de a produce cugetări strălucite. Azi că tu voești să fii creștin nu cugeți oare că spirit bun poate fi numai care vine dela Dumnezeu? Spiritul care ne depărtează de Dumnezeu, spiritul care ne abate dela adevărul curat, fie orcât de penetrant, de plăcut, orcât de

indemănată a ne procura bunuri trecătoare, acest spirit e numai iluzie și înșălăciune.

Spiritul trebuie să conducă la adevăr și bunul mai înalt.

Fericit e omul care se dezbracă spre a fi înbrăcat! Care calcă cu picioarele înțelepciunea falză ca să poșadă pe cea dela Dumnezeu, o despretuește pe cea dintâi, deși lumea ține mult la ea.

Nu te conforma în gândurile tale după lume, de voești ca ele să fie după adevăr.

Învățătura lumii e o învățătură a pierzării.

Omul trebuie să fie simplu, smerit, cu totul despărțit de oameni, să devină calm, recules, și nicidecum să nu se judece cu Dumnezeu.

Chipul lumii acesteia trece. De te nutrești cu deșărtăciunile ei, vei trece și tu ca ea. Dar adevărul lui Dumnezeu e în veac; de te vei hrăni din el, vei fi ca el. Dumnezeu! ce sânt toate științele, toate raționările, toate descoperirile geniului, toate vastele concepțiuni ce admiră lumea și a cărei curiozitate să indestulează cu atâta lăcomie? Cu adevărat, *nimic* decât adevărate deșărtăciuni.

Studiază între acestea, dar fără oarecare grabă.

Căldura de jumătate stinsă a sufletului tău să te păzească de lucruri urâte. Nu le folosi cu deșărtăciunea asămănătoare lor.

Ferește-te să nu mai fi preocupat de științi ca în zilele trecute.

Lucrează cu spiritul pătruns de rugăciune. Studiază lucrurile acestei lumi, aceasta e datoria stării tale; dar nu le privi decât cu un ochiu, ca celalalt ochiu ne'nterupt să fie îndreptat cătră lumina cea vecinică. Dă ascultare învățăților, dar numai cu o ureche, ca celalaltă totdeauna să fie gata a primi dulcile accente ale glasului cereșcului tău Prieten.

Scrie numai cu o mână. Cu celalaltă ține-te de poala lui Dumnezeu ca un prunc care se ține de poala mamei sale. Fără aceste precauțiuni te vei lovi cu capul de petri. Totdeauna îmi aduc aminte de cuvintele apostolului Pavel: „Întrebuințază lumea ca cum nu te-ai folosi de ea“. De ar rămânea sufletul meu împreunat cu Dumnezeu și cu Isus Cristos.

Să mă binecuvinteze Dumnezeu!“

Valson se întreabă: „Cine vorbește așa? E doar un sânt care adaogă un nou capitol la cărțile imitațiunii? E Ampère, e savantul genial care a creat una din cele mai fecunde teorii ale fizicii și care a dat științii acele frumoase legi, care totdeauna să vor numi, cum se exprimă Arago, legile lui Ampère, cum s'a obicinăit a să vorbi de legile lui Kepler!“

Între astfel de împrejurări și cu astfel de sentimente ne explicăm lesne, de ce Ampère, cunoscându-ș slăbiciunea, de multeori e turburat de forma acestei lumi. El își poate stăpâni mai puțin inima decât inteligența; el se teme de sine însuș, ba s'ar putea zice că el e turmentat când scrie despre primejdia ce avea să vină asupra Parisului.

Dar nu mai puțin neliniștiți sânt prietenii lui cari îl cunoșteau foarte bine. El însă nu părăsește orașul. El scrie epistole mai multor prieteni, în care între altele să află pasajul: „După ce am pierdut-o (soția) mi-au rămas în Lyon prieteni cari mă iubiau, înălțară sufletul meu, deșteptară în mine sentimentele frumosului și ale binelui. Aici (în Paris) totul e micșorat, toate mi sânt par lipsite de entuziazm“. La 1 April 1805 scrie el: „Dumnezeule! mi-ai permis să vin la Paris, să văd cât de deșartă e lumea, de care eu, din depărtare, credeam că e strălucitoare. Acești învățați, atât de încrezuți în cunoștințele lor, cât de departe sânt de sufletul simplu cui s'a descoperit Dumnezeu!.. Prietene, de ce a trebuit să vin la Paris să cunosc pe om, să mă cunosc pe mine însumi?“ Și termină: „Roagă-te lui Dumnezeu să-mi dea să nu mă aflu bine aici și astfel să nu devin ca alții. Să nu întârzi a-mi scrie. Inima mea e așa de rece când nu vine vr'o epistolă de a D-Tale de a mi-o încălzi“.

Ispita e aproape; ea i-să prezentă supt chipul metafizicei, și indeosebi a metafizicei kantiane.

Ampère cercetează salonul faimos ideologic al lui d'Auteuil și, fără să cadă în senzualismul celor doi matadori ai acestui cerc (Cabanis și Destutt, de Tracy), totuș se pierde în cerul deșert al lui Kant. Bredin îl avertizează, așijderea Ballanche: „Această ideologie nu va produce oarecare nedreptate sentimentelor tale religioase? Bagă bine sama, iubite, că te afli pe panta de precipitare; numai câțva de-ți vei întoarce capul, nu știu ce să va întâmpla. Imaginația ta e o putere foarte tirană ce te subjugă și stăpânește.. Dragă prietene, cred că amândoi am păcătuit prin mândrie și că Dumnezeu pentru aceasta ne pedepsește“ (așa îi scrie acest din urmă la 26 Aprile 1805).

Muncă zadarnică! Ampère, în toamna anului 1805, vine pe o lună de vacanță în Lyon cu prietenii lui, și ce schimbare într'un an! Bredin nu crede ochilor săi. Ampère se gândește la mama lui: „Ascundeți de mama cu cea mai mare grijă, scrie el la 10 Septembrie, toate îndoelile de care sânt turmentat. Tu știi mai bine decât oricine în care chip am crezut eu religiunii catolice romane. Mergând la Paris am căzut în starea insuportabilă a unui spirit. O! cât regret acel timp când aveam acele gânduri poate chimere!“ Termină apoi: „În numele prieteniei noastre, dragă Bredin, descrie-mi tabloul naiv al convingerilor tale actuale; te conjur, varsă-ți sufletul în al meu“.

(Urmează)

Știri

Reprezentanța fundațiunii Gozsdu s'a întrunit Sâmbătă la 15/28 l. c. în Sibiu. Ședințele au fost conduse de I. P. S. Sa mitropolitul *Ioan Meșianu*, iar parte au luat P. S. Sa episcopul Aradului *Ioan Papp*, domnii *Dr. Iosif Gall*, *Ioan cav. de Pușcariu*, *Avram Berlogia*, *Nicolae Poynar*, *Parteniu Cosma* și *G. G. Bogoi-vici*, secretarul fundațiunii.

Mulțămă publică. Subscrisul și 4 prunci orfani rămași după scumpa noastră soție și mamă, în Domnul reposată în 17 August, venim pe aceasta cale a ne exprima mulțămitele noastre din inimă purcese Prea On. Domn *Andrei Ghidiu*, protopresbiter; Dlor preoți *Ioan Stoian* și *George Buru*, *George Petrescu*, și în special Prea Cuviosului părinte *Dr. Iosif Traian Badescu* protosinghel, cari au pontificat la actul înmormântării neuitatei noastre defuncte *Vasilca Tinca*, născută *Baiuș*, preteasă în Buchini. Totodată mulțămim și On. public numărös din toate păturile societății, care a binevoit a da ultimul onor răposatei petrecând-o la lăcașul de odihnă vecinică. Caransebeș la 20 August 1909. *Romul Tinca*, preot gr. or. rom.

Cununie. Dl. cand. de preot *Toma Nicoliciu* își serbează cununia cu domnișoara *Anastasia*, fca vrednicului preot din Bucsoșița *Florea Suru*, Duminică în 23 August (5 Sept.) a. c. în biserica gr. or. din Bucsoșița. Felicitări.

I. T. Mera, fost medic în Karlsbad, repostat nu demult, cunoscut scriitor de povești, după „Tribuna“ ar fi lăsat întreaga lui avere de 80000 coroane pentru scopuri culturale românești.

Înmanuarea grabnică a depeșelor. Ministrul de comerț a adresat tuturor direcțiunilor de poștă și telegraf ordinațiunea că acestea să îndrume organele subalterne a transmite în mâna proprie și conștiențios depeșile sosite; iar întârzierile nejustificate să amenință cu pedepse aspre. Reclamele făcute de particulari direcțiunile au să le cerceteze amănunțit, să înlătore piedecile și eventual să înceapă cercetare disciplinară contra funcționarilor vinovați de neglijență.

Moșie românească. Dl. avocat *Dr. Octavian Vasu* a cumpărat moșia contelui *Ladislau Beldi* cu prețul de 540,000 coroane. Să zice că jumătate din această moșie va fi parcelată între săteni. Teritoriul moșiei e de 800 jugere. Iată o faptă care asigură temeinic viitorul unei părți a neamului nostru, căci fără avere nu există prosperare nici conștiență de sine ce impune altora.

Cutremur de pământ s'a simțit aici Marți pela 1/2 11 ore sara în direcțiunea dela ost spre apus. Nu s'a întâmplat nici o nenorocire.

Aviator român. Dl. *Rodrig Goliescu*, locotenent în armata română, a făcut mai multe experiențe cu un acroplan, inventat de el. Acum a primit o subvenție de 20000 lei să poată construi aeroplanul în Paris, unde dsa va pleca cyrând să supravegheze construcția invențiunii sale.

Medic în Karlsbad s'a stabilit Dl. *Dr. Enea Nicola*. Românii vor sprijini pe dlui după ce Dr. I. Mera nu le mai poate face servicii.

Cum aduce soartea.* La lacul Genf în teritoriul Nyonul era castelul Prangins, în care locuia Iosif Bonaparte, exregele Spaniei. Intr'o zi acesta întâlnește în parcul castelului un străn îmbrăcat frumos și care îl roagă a-i spune încotro să află Nyon. Exregele cu toată plăcerea merge singur până la marginea parcului și-i arată. La despărțire îi zice: „Eu sânt Iosif, regele de odinioară al Spaniei, mă bucur, că am putut a-ți face un mic serviciu și dacă e permis a întreba de numele, căruia pot a-i mulțami distragerea plăcută de jumătate oră?“ „Eu sânt Gustav, fostul rege al Svediei“. Iosif B. regele al Neapolei, apoi al Spaniei, fratele mai mare al lui Napoleon, a murit ca conte de Surveilliers la Florența 1844. Gustav V. reg. Svediei 1792—1809 a murit în S. Gallen în 7 Faur 1837 ca simplu cetățean.

Cauza plictiselei.* Șeicul Aldul se plictisea. El lăsă a chema la sine pe cei 3 înțelepți din țara sa și le zise: „Pentru ce mă plictisesc eu?“ Cel dintâi îi răspunse. „Prea luminate, întrebarea ta nime nu o poate răspunde, pentru că nime nu poate cunoaște sufletul tău“. Șeicul făcu un semn și înțeleptul fu spânzurat. Al doilea îi zise: „Prea luminate, tu te plictisești, pentru că nu este nimic în lume, ce ar putea îndestula mintea ta luminată“. Și acesta fu spânzurat. Urmând al treilea, acesta îi zise: „Prea luminate, tu te plictisești, pentru că ești prea prost de a-ți ocupa sufletul tău“. Șeicul strigă: „Tu căne, tu ai drept. Dar, fiindcă ai spus adevărul, nu vei fi spânzurat, ci decapitat. Duceți-l de aci!“ Și șeicul se plictisi mai departe.

* Trimise de preotul *N. Jurca* din Cireș.

Cronica literară și culturală

Biserica Ortodoxă Română (4) începe cu un just și foarte îndreptățit articol al D-lui Erbiceanu despre „Sinucidere.” Autorul semnalează aceasta molimă urâtă ce se lățește pe nesimțite în societate, ca și ceva contagios în întinderea ei, și provoacă ziaristica română s'o combată din răspuțeri cu dispreț și hulă și nu cu zugrăvirea ei în culori interesante și de senzație. A nu-și urmări cineva curgerea vieții până la capăt, cum îi este dat, zice autorul, este un act de om nebun, nechibzuit și dovedește că-i fără nici o convingere religioasă sau morală, este o sfidare ori dispreț ce dă Dumnezeirei cel sinucis, pentru că nu el își este creatorul său, este o lovitură din cele mai îngrozitoare, dureroasă și înfiorătoare ce aduce familii din care face parte, este în sfârșit o ocară ori inzulță adusă legilor și așazămintelor noastre străvechi!

În Cernăuț apare un nou ziar rom., cu numele „Gazeta Poporului”. Este organul deputaților Hurmuzachi, Simionovici și Isopescu, cari s'au desbinat de partidul național, unit mai anul trecut. Ce pacoste e cearta și neînțelegerea asta între Români și, mai ales, când te gândești la frații bucovineni, puțini la număr, cari de toate, dar numai de neînțelegeri n'au trebuință. E și dureros să te gândești prin câte faze a trecut politica fraților bucovineni în ultimul deceniu și, prin câte va mai trece?..

Comitetul de organizare al comemorării marelui nostru Eminescu, a delegat pe dl. C. Botez, să înmănuncheze într'un volum, din presa română de pretutindenea, toate articolele ce s'au scris din acest prilej.

Revista teologică (6—7) aduce Proiectul de regulament relativ la reforma și uniformarea învățământului superior teologic din inst. teol. gr. — or. din Sibiu și relativ la ridicarea acestuia la rangul de Academie teologică scris de protb Greg. Pletosu. I. Broșu își termină interesantul studiu apologetic B. Spinoza și Panteismul, iar Dr. N. Bălan continuă sigur și temeinic cu înfrângerea părerilor clericului Virgil Pop în „Chestia unirii bisericilor”. Răspunsul D-lui N. Bălan în „Chestia unirii bisericilor”, va apăre și în broșură separată.

În cursul lunii viitoare va ieși de sub tipar studiul istoric — literar al preotului G. Tulbure, care formează o parte întregitoare la scrierea monografică asupra lui Șaguna, publicată de Conzistoriul arhidiecezan. (Din Rev. Teol.)

Vatra Școlară pe Iulie are următorul cuprins: Vacanțele de Dr. P. Șpan, Indeterminismul și determinismul la voința omului de P. Cociș, Din psihologia neamului de Tr. S. și Din viața școlară de Avram

Sârbu. Din experiență și Informațiuni. Administrația: Sibiu, str. Măcelarilor 24. Prețul 6 cor. pe an.

În cele două numere din urmă ale „Neamului Rom. literar” se disting două poezii fascinătoare „Blestemul” și „Strigoii” ale unui anumit Constantin Dobos, nume nou, dar mult promițător.

Domnul Sadoveanu ne dă în editura lib. *Minerva* un nou volum din povestirile sale intitulat „Cântecul amintirii”. Volumul conține 11 povestiri ale autorului, publicate prin diferite reviste, dintre cari cea mai frumoasă este povestea lui bădița Mihalache, din Cântecul amintirii cu care se și deschide volumul, despre dragostea lui Axântel ciobanul cu Irina Dascălului, măritată cu sâla după vechilul Alvanit pe care nici când nu l-a iubit... Și într'o seară eră lună în zăvoiu; și îndrăgostiții ședeau pe iarba sub o răchită veche. Alvanitul le dă de urmă... Și Axântel a luat nevasta în brațe, a intrat în apă și a pornit să treacă la celalalt, cu cei doi câni după dânsii. El privea înainte, se grăbea. Irina privea înapoi și a zis într'o vreme: „Axântel dragă, ne-au simțit, văd zăvoiu frământându-se...” El a pornit mai repede, dar apa mai tare vuia. „Au să ne ajungă, dragă Axântel”... Și când să ajungă de celalalt, a dat năvală în apă Alvanitul, cu doi argați după dânsul. „Și-a luat, dragă, hamgerul cel vechiu și are să mă omoare...” În scurt Alvanitul i-a ajuns. Ea l-a privit fără să clipească și-i erau ochii cerniți și ardeau ca două vâpăi. Și atâta a zis: „Nu mi-ai fost drag... Iar pentru dragostea mea pot să mor!...” Atunci a izbit-o Alvanitul între sâni, cu hamgerul; și ea s'a cumpănit, prăvălindu-se în sânge. Iar Axântel s'a cutremurat și a strigat... I-a zmuncit hamgerul l-a fulgerat și i-a crăpat capul. Apoi a prăvălit cu piciorul pe Alvanit în șuvoiu. Pe urmă s'a aplecat Axântel spre Irina; ia sărutat ochii închiși și gura răcită de moarte. Și a urcat-o lăcrământ, pe movilă. Și cu hamgerul acolo a scurmat groapă adâncă și-a întins-o în fundul groapei pe Irina. Asta-i povestea mormântului, măi făcăi, zise bădița Mihalache băcândrilor cu caii la păscut, într'o luncă a Moldovei, și-apoi desfierându-și caii s'a cufundat în noaptea adâncă, tăcut și cu gândul la alte vremi.

Biblioteca pentru toți. A apărut No. 484 cuprinzând: *Povești și legende* de Washington Irving, traducere de *Edgard Aslan*. Prețul 30 bani. Tinerimea în deosebi și iubitorii de povești încântătoare cari ne duc în lumea feerică pe care ne-o arată visele noastre, vor primi cu cel mai mare entuziasm acest volum al unuia din cei mai măestri povestitori de lucruri supranaturale. Ceiace caracterizează în deosebi pe marele povestitor Washington Irving și-l face în deosebi simpatic, este că în admirabile-i fantezii, pline de imaginații poetice și strălucitoare, simțim că trece și un larg suflet de umanitate care ne înduioșează și mărește interesul nostru pentru eroii povestirilor

salo. Traducerea e minunată, datorită mult regretatului poet *Edgard Aslan*, mort prea de curând și în care literatura noastră a pierdut un talent ales și real.

„*Luceafărul*“ Nr. 16—17 are următorul Sumar : Ion Gorun, Vrabia și rânduneaua. E. Savu, Reverie (poezie). Maria Cunțan, Căsuța mea (poezie). Al. Cîra, Pe valea Cerbului. Simina Bran, Ochii cu luciul catifelii (poezie). * * * Membri Academiei române. Maria Cunțan, Aici mă simt acasă (poezie). A. S., Târziu (poezie). Ioan Adam, Glume țărănești : Frica de Dumnezeu. S. G., Decepție (poezie). * * * Vizita arhiducelui Francisc Ferdinand la Sinaia. Teodor Murășan, Vei plânge mult...? (poezie). E. S., Cântec (poezie). A. O. Maior, Rândunel. D. Crainic, Nocturnă (poezie). D. A. T., Lui Eminescu (poezie). D. N. Citori, Pagini străine : Selma Lagerlöf (1858). Prihorul (Gușă roșie). Z. Bârsean, Mărul. Dramă în 2 acte. A. Popoviciu-Bănățeanul, Scrisoare (poezie). Traian A. Pinteru, Bunicul (poezie). A. B., Elena Popea. *Dări de seamă* : Al. Vasiliu : Căntece (E. H). N. Gane : Spice (T). C. Negri : Versuri, Proză, Scrisori (T). Ion Gorun : Robinson în Țara Românească (T). Iosif Sterca-Șuluțu : Adaus la Partea a VI-a din Memoriu (C.). *Cronică* : Atlasul lingvistic al prof. Weigand (H. P. P.). Un congres al scriitorilor Monografia lui Șaguna. † Grigore Ventura. Băncile și Asociațiunea. Conferințele „Asociațiunii“ (Oct. C. Tăslăuanu). Figuri conștimporane din România. Jubileul universității din Lipsca (H. P. P.). Reviste și ziare. Știri. Poșta Redacției. — Bibliografie. *Ilustrații* : Dr. Augustin Bunea, Vasilie Mangra. Dr. George Murnu. Ion Al. Bassarabescu. Dr. G. Popovici. 8 ilustrații privitoare la vizita arhiducelui Francisc Ferdinand la Sinaia. Selma Lagerlöf. Elena Popea. Elena Popea : Interior (după masă) ; Peisagiu cu mesteceni ; Fata cu flori. Alfred Tennyson.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Ven. Conzistor diecezan gr. ort. român din Caransebeș ddo 13 Iunie a. c. sub Nr. 2918 B. ex 1909, se escric „din nou“ licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii gr. ort. române din comuna **Unip**, protopresbiteratul Buziaș.

Prețul de esclamare este : 22004 cor. 51 fl.

Licitațiunea se va ținea în 16/29 August 1909 la orele 10 a. m. în școala conf. gr. ort. română din loc.

Doritorii de a întreprinde acest lucru să se prezenteze în ziua amintită, având a depune vadiul de 10% din prețul esclamării în bani gata ori în hârtii de valoare.

Planul și specificațiunea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațiune, se pot vedea în orice zi la oficiul parohial din loc.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de preferință asupra acelor măestri întreprinzători, în cari va avea mai multă încredere. Întreprinzătorul nu are drept de a pretinde diurne sau viatic și spese de călătorie.

Întreprinzătorul este îndatorat să rebonifice comunei bisericești spesele de : 240 cor. avute cu compunerea planului.

Unip, din ședința comitetului parohial, ținută la 5 Iulie v. 1909.

Iuliu Crainic m. p.,
paroh și preș. com. parohial.

Iosif Nanu m. p.,
not. com. parohial.

În conțelegere cu protopopul tractual *Ioan Pepa*. 3—3 [10]

Pe baza încuviințării Ven. Conzistor diecezan ddo 5 August a. c. sub Nr. 4642 E ex 1909, se escric licitațiune minuendă pentru pardosirea cu granito-terazzo a bisericii gr. ort. române din comuna **Cólnie** (Kölnic), protopresbiteratul Bocșei.

Prețul de esclamare este 1143 : cor.

Licitațiunea să va ținea în 13/26 Septemvrie 1909 la orele 11 a. m. în școala conf. gr. ort. rom. de băeți din loc.

Doritorii de a întreprinde acest lucru să se prezenteze în ziua amintită, având a depune vadiul de 10% din prețul esclamării în bani gata ori în hârtii de valoare.

Specificațiunea de măsuri și spese precum și condițiunile de licitațiune să pot vedea în orice zi la subscrisul notar al com. parohial.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de preferință asupra acelor măestri întreprinzători, în cari va avea mai multă încredere. Întreprinzătorul nu are drept de a pretinde diurne sau viatic și spese de călătorie.

Întreprinzătorul este îndatorat să rebonifice comunei bisericești spesele de 100 cor. avute cu compunerea specificațiunei.

Cólnie în 15/28 August 1909.

Traian Baias
preș. com. par.

Sofronie Andrițoi
not. com. par.

Înconțelegere cu administratorul protopop. tractual : *Petru Ieremia*. 1—3 [11]

Concurse

Pentru întregirea postului de învățător de la școala confesională gr. or. rom. din **Srediștea-mică**, protopresbiteratul Vârșățului să escric în urma decisului Venerabilului Conzistoriu diecezan din 18/31 Iulie a. c. Nr. 4504 Sc. concurs cu termin de 30 de zile dela publicarea în Foaia diecezană.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt :

1. Salar anul de 1000 cor.
2. Cuartir grătit în edificiul școlar cu grădină de legumi.
3. De la fiecare înmormântare unde va fi poftit 1 coroană.
4. De la fiecare parastas 1 coroană.

Alesul învățător este îndatorat a purta cântorul în și afară de biserică, și a instrua tinerimea școlară în cântările bisericești. Mai departe a purta scripturistice ca notariu al comitetului și sinodului parohial și a compune socoșile bisericești și ale cultului fără altă remunerațiune.

Pentru servicii în alte comune comuna bisericească nu acordă nici un emolument.

Recurenții au a-și subșterne recursele lor adresate comitetului parohial Prea Onoratului oficiu protopresbiterat al Vârșățului și a se prezenta, dar numai odată, în vreo Duminică sau sârbătoare în Sf biserică cu excepțiunea zilei de alogere, spre a-și arăta desteritatea în cântare.

Srediștea-mică 3 August 1909.

1—3 [44]

Alimpie Mihai
preș. com. par.

George Jumanca
not. com. par.

În conțelegere cu mine : *Traian Oprea*, protopresbiter.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a II-a din **Ilova**, protopresbiteratul Caransebeșului, se escric a doua oară concurs cu termin de 30 de zile.

Emolumente :

1. Sesiune parohială în complex de 32 jug.
2. Birul parohial dela 221 de numeri à 84 fileri.
3. Venitul stolar dela boteze, cununii și înmormântări.
4. Dela umblarea cu crucea de 2-ori pe an 80 cor.
5. Alte venite accidentale 20 cor.
6. Cortel parohial în stare slabă.

Recurenții sunt învitați a-și înainta petițiunile de concurs P. On. oficiu parohial până la terminul îndigitat și a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

3—3 [34]

Pentru ocuparea parohiei de clasa a II-a din **Brebul**, protopresbiteratul Caransebeșului, se descrie concurs cu termen de 30 de zile.

Emolumente :

1. Sesiune parohială în complex de 107 jugere.
2. Birul parohial uzuat.
3. Stola usuată dela boteze, cununii și înmormântări.
4. Folosirea unui intravilan parohial, pe care alegândul protot va avea să-l îngrădească.

5. De cortel va avea să grijască alesul preot.

Recurenții sunt poftiți a-și înainta petițiile de concurs P. On. oficiu protopresbiteral în Caransebeș și a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual. 3—3 [35]

Nr. 4912 Șc. ex. 1909. Pentru conferirea unui stipendiu în suma de 160 cor. pe anul școlar 1909/10 din „Fundatiunea în Domnul răposatului Dimitrie Peția și fiului său Ioan“ se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“.

Petițiile au a fi înzestrate cu următoarele documente :

1. Estras de botez spre a dovedi, că petentul este Român de religiuinea gr. or.;

2. Atestat spre a dovedi că petentul aparține diecezei Caransebeșului;

3. Atestat de paupertate și

4. Atestat original școlar despre progresul și purtarea morală a petentului din anul școlar precedent.

Pentru obținerea acestui stipendiu pot concurge acei tineri, cari urmează studiile la vr'o școală gimnazială, reală, academii publice ori universități.

Se observează, că între condițiuni egale vor fi preferiți cei născuți în orașul Caransebeș, apoi cei născuți pe teritoriul fostului regiment confinar, româno-bănățan Nr. 13.

Caransebeș în 7/20 August 1909. 3—3 [36]

Filaret Musta m. p.

Arhimandrit, vicariu episcopesc.

Pe baza decisului Venerabilului Conzistor diecezan de dto 22 Iulie 1909. Nr. 4519 B. ex. 1909, să descrie din nou concurs pentru alegerea unui *capelan* pe lângă neputinciosul paroh Nicolae Otonoga la parohia de clasa II-a din comuna **Ciorda**, protopresbiteratul Biserici-albe cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“ cu următoarele emolumente :

1. A treia parte din sesiunea constatătoare de 32 jugere de arătură.

2. A treia parte din stola uzitată.

3. Cortel liber.

Doritorii de a ocupa acest post să-și triumită recursele instruate conform stat. organic și a regulamentului pentru parohii, adresate com. paroh. gr. or. rom. din Ciorda. M. On. Domn Sofronie Nedici adm. protopresbiteral în Biserica-albă.

Recurenții au să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în sfta biserică spre a-și arăta desteritatea în cele bisericesti și oratorie cu prealabila învoire a oficiului protopresbiteral, însă nicidecum în ziua de alegere.

Ciorda la 22 Iulie 1909. 2—3 (37)

Adam Vrecea m. p.

preș. com. parohial

Aurel Novac m. p.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Sofronie Nedici* m. p. adm. protopresbiter.

Pe baza ord. Ven. Conzistor diecezan ddto 7/20 Iuliu 1909 Nr. 2589 Șc. se descrie concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala II-a conf. or. rom. din **Cebza** protopresbiteratul Ciacovei cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ cu următoarele emolumente :

1. Salar în bani gata : 600 cor.

2. Lemne învățătorului : 80 cor.

3. Lemne pe sama școlii : 60 cor.

4. Paușal pentru curatorul școlii : 60 cor.

5. Pentru conferință și ad. gen : 30 cor.

6. Scripturistica oficiului școlar : 10 cor.

7. Dela înmormântări : 1 cor.

8. Cortel liber în edificiul școlii, precum și folosința intravilanului bisericesc ca grădină.

Alegândul învățător e îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în cântările bisericesti, a înființa un cor cu tinerimea școlară și cu cei adulți.

Nou alesul învățător este îndatorat a instrua cl. III-VI, micste.

Pentru servicii prestate în altă comună nou alesului învățător în ceea ce privește evinevinalul nu i-se acordă nici un favor.

Recurenții sânt poftiți a se prezenta în vr'o Duminică sau sârbătoare în biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare, cu în-cuviințarea prealabilă a protopresbiterului tractual, nicidecum însă în ziua de alegere.

Recursele ajustate cu documentele recerute și adresate comitetului parohial din Cebza, au a să subșterne P. On. Oficiu protopresbiteral din Ciacova, comitatul Timiș.

Cebza, din ședința comitetului parohial, ținută la Iulie 1909 st. v. 2—3 [38]

Nicolae Bocea m. p.

preș. com. par.

Ioan Gruescu m. p.

not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual *Ioan Pinciu*.

Pentru întregirea definitivă a postului de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din **Apadia**, protopresbiteratul Caransebeșului, să descrie concurs cu termen de 30 de zile.

Emolumente :

Salar în bani gata 600 cor.

Două jugăre de pământ care aduc venit 80 cor.

Ajutor dela biserică cât timp școala va fi confesională 200 cor. Desdaunare pentru un intravilan 20 cor.

Șasesprezece metri de lemne în preț de 128 cor.

Pentru conferințele învățătoresți 20 cor.

Pentru scripturistica 10 cor.

Pentru participare la înmormântări unde va fi poftit câte 40 fil. Cortel liber.

Recurenții sânt poftiți a-și înainta petițiile de concurs P. On. oficiu protopresbiteral în Caransebeș și a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică.

Recurenții compromiși față de comuna bisericescă nu să admit. Alesul va fi îndatorat a purta cantoratul în biserică.

Pentru servicii prestate în alte comune nu să dă nici un emolument.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual. 2—3 [43]

Pentru ocuparea *parohiei* de clasa a II-a din comuna **Var**, protopresbiteratul Caransebeșului, să descrie concurs cu termen de 30 de zile.

Emolumente :

1. O sesiune parohială în complex de 31 jugere.

2. Desdaunare de taxe stolare și bir parohial à 2 coroane dela 160 case în total 320 coroane.

3. Venite accidentale 100 cor.

4. Cortel liber cu edificiul economice și grădină do legumi.

Din venitele parohiei compet 1/2 văduvei preotese un an întreg. Recurenții sânt poftiți a-și înainta petițiile de concurs P. O. oficiu protopresbiteral în Caransebeș și a se prezenta în biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare.

2—3 [42]

Comitetul parohial

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.